

**Wyrok z dnia 7 października 1997 r.  
III RN 48/97**

**Zawarcie małżeństwa z osobą mającą prawo do lokalu mieszkalnego nie stanowi przeszkody w nabyciu prawa do rekompensaty pieniężnej na uzupełnienie wydatków poniesionych na cele mieszkaniowe (art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 4 października 1991 r. o zmianie niektórych warunków przygotowania inwestycji budownictwa mieszkaniowego w latach 1991-1995 oraz o zmianie niektórych ustaw, Dz.U. Nr 103, poz. 446 ze zm.).**

Przewodniczący SSN: Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Janusz Łętowski, Andrzej Wasilewski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 7 października 1997 r. sprawy ze skargi Jacka S. na decyzję Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30 listopada 1995 r. [...] w przedmiocie odmowy przyznania rekompensaty pieniężnej na uzupełnienie wydatków poniesionych na wkład budowlany, na skutek rewizji nadzwyczajnej Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego [...] od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 12 lutego 1997 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

**U z a s a d n i e n i e**

Wyrokiem z dnia 12 lutego 1997 r. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę Jacka S. na decyzję Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30 listopada 1995 r. utrzymującą w mocy decyzję Wojewody W. z dnia 21 października 1994 r. o odmowie przyznania Jackowi S. rekompensaty pieniężnej na uzupełnienie wydatków poniesionych na wkład budowlany.

O zgodności zaskarżonej decyzji z art. 7 ustawy z dnia 4 października 1991 r. o zmianie niektórych warunków przygotowania inwestycji budownictwa mieszkaniowego w latach 1991-1995 oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 103, poz. 446) przesądza - zdaniem NSA - to, że w dniu wejścia w życie tej ustawy Jacek S. posiadał tytuł prawny do mieszkania należącego do żony. Stosownie bowiem do art. 23 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego posiadał on prawo do korzystania z mieszkania w takim zakresie, jak żona, przy czym małżonkowie zamieszkali po ślubie w mieszkaniu żony.

Od powyższego wyroku Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego wniósł rewizję nadzwyczajną, zarzucając rażące naruszenie art. 27 ust. 1 ustawy o Naczelnym Sądzie Administracyjnym w związku z art. 7 ust. 1 i 2 pkt 2 powołanej wyżej ustawy z dnia 4 października 1991 r. oraz art. 7 KPA, a także naruszenie interesu Rzeczypospolitej Polskiej, związanego z nierespektowaniem zasad art. 1 i 3 Przepisów Konstytucyjnych obowiązujących z mocy art. 77 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 17 października 1992 r. (Dz. U. Nr 84, poz. 426).

Według Prezesa NSA w zaskarżonym wyroku Sąd nie ustosunkował się do

faktu, że Jacek S. pomimo kilkuletniego okresu istnienia małżeństwa pozostaje zameldowany na stałe w W. i tam przebywa, a w skardze do NSA wskazywał na chęć dalszego zaspokajania potrzeb mieszkaniowych w W. co może oznaczać, że jest to jego miejsce zamieszkania (art. 25 i 28 KC). Kwestia ta, nie tylko nie została wyjaśniona, lecz z akt nie wynika, by była ona przedmiotem wyjaśniania, choć ma podstawowe znaczenie dla zgodnego z prawem załatwienia sprawy. Brak ten stanowi istotne naruszenie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, zwłaszcza jego art. 7. Ponadto mimo nawiązania przez Naczelnny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do stanowiska Sądu Najwyższego, wyrażonego w wyroku z dnia 11 stycznia 1996 r., III ARN 58/95 (OSNAPIUS 1996 nr 15 poz. 207), w którym wskazano na niedopuszczalność stosowania w odniesieniu do przepisów art. 7 ustawy o zmianie niektórych warunków przygotowania inwestycji budownictwa mieszkaniowego zabiegów interpretacyjnych mogących prowadzić do pozbawienia obywatela prawa przyznanego mu przez ustawę, NSA zastosował w sprawie tego rodzaju zabiegi. Polegają one na odczytaniu treści tych przepisów poprzez odpowiednią interpretację przepisów prawa rodzinnego. Koliduje to z wymaganym przez Sąd Najwyższy literalnym odczytywaniem treści art. 7 omawianej ustawy. Żaden przepis nie stoi temu na przeszkodzie. [...] Taki sposób załatwienia przedmiotowej sprawy w zaskarżonym wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 lutego 1997 r. [...] stanowi także naruszenie interesu Rzeczypospolitej Polskiej, mogące pozbawić obywatela świadczenia należnego mu z mocy ustawy, gwarantowanego m.in. treścią art. 1 i 3 Przepisów Konstytucyjnych, obowiązujących z mocy art. 77 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 17 października 1992 r.

Wniosek rewizji nadzwyczajnej dotyczył uchYLENIA zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podstawy rewizji nadzwyczajnej zostały przekonująco wykazane.

Stosownie do art. 7 ust. 1 powołanej wyżej ustawy z dnia 4 października 1991 r. jednym z warunków otrzymania rekompensaty wydatków określonych w ust. 2 tego przepisu poniesionych na cele mieszkaniowe przez kandydata do spółdzielni mieszkaniowej było nieposiadanie samodzielnego mieszkania bądź zamieszkiwanie w lokalu, w którym na osobę, przypada mniej niż 5 m<sup>2</sup> powierzchni mieszkalnej.

Z uzasadnienia zaskarżonego rewizją nadzwyczajną wyroku wynika, że Naczelnny Sąd Administracyjny ustalił, iż powyższego warunku nie spełniał Jacek S., gdyż posiadał tytuł prawny do mieszkania należącego do żony oraz zamieszkał w tym mieszkaniu, w którym powierzchnia mieszkalna przekracza 5 m<sup>2</sup> na jedną z czterech mieszkających tam osób.

Zgodzić się należy z przedstawionymi w rewizji nadzwyczajnej zarzutami wskazującymi na wadliwość przesłanek, które stały się źródłem powyższych ustaleń. Naczelnny Sąd Administracyjny w istocie powołał się w tym zakresie wyłącznie na określone w art. 23 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zasady, a zwłaszcza zasadę współdziałania małżonków dla dobra rodziny, którą przez swój związek założyli. Słusznie Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego zakwestionował tego rodzaju wnioskowanie, które sprowadza się do oceny, że małżonek z chwilą zawarcia małżeń-

twą z mocy wskazanego przepisu nabywa prawa do lokalu mieszkalnego należącego do jego żony jeszcze przed zawarciem małżeństwa. Tymczasem stosunki majątkowe między małżonkami są uregulowane w przepisach art. 31 i następnych Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, w szczególności ustalających, że dorobkiem małżonków są przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej (art. 32 § 1 KRO), a odrębny majątek każdego z małżonków stanowią m.in. przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności ustawowej (art. 33 pkt 1 KRO). Powołany w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przepis art. 23 KRO nie stwarza bezpośrednio podstawy do nabycia przez jednego z małżonków praw majątkowych do majątku odrębnego należącego do drugiego małżonka. Wbrew ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego fakt zawarcia przez Jacka S. małżeństwa z osobą mającą już prawo do lokalu mieszkalnego nie spowodował, nabycia przez niego prawa do lokalu żony, które polegałoby na "posiadaniu samodzielnego mieszkania" w rozumieniu art. 7 ust. 1 powoływanej wyżej ustawy z dnia 4 października 1991 r. Naczelny Sąd Administracyjny powołał się wprawdzie na to, że Jacek S. zamieszkał w lokalu żony, jednakże samo zamieszkiwanie stanowiłoby sytuację faktyczną nie przesądzającą jeszcze o charakterze prawa, które przysługuje zamieszkującemu. Zasadnie zarzucono w rewizji nadzwyczajnej, że NSA nie wyjaśnił podstawy oceny dotyczącej zamieszkiwania Jacka S. w lokalu żony znajdującym się w S., chociaż w świetle zarzutów rozpatrywanej skargi fakt ten był sporny. Skarżący bowiem twierdził, że ma nadal niezaspokojone potrzeby mieszkaniowe, zameldowany jest w W. i tam chce mieszkać. W tym zakresie [...] NSA z naruszeniem art. 7 KPA nie wyjaśnił sprawy [...].

Z powyższych powodów Sąd Najwyższy uwzględnił wniosek rewizji nadzwyczajnej stosownie do art. 393<sup>13</sup> § 1 KPC w związku z art. 10 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego... (Dz. U. Nr 43, poz. 189).

=====